

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософії, соціології та політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ДТЕУ

(пост. и. № від «25» 05 2023 р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ПРИКЛАДНІ СОЦІОЛОГІЧНІ СТУДІЇ /
APPLIED SOCIOLOGICAL STUDIES

ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY

Київ 2023

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: ГОРПІНИЧ Ольга, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, соціології та політології

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та політології «21» березня 2023 р., протокол № 22.

Програму розглянуто і затверджено на засіданні вченої ради факультету міжнародної торгівлі та права «21» квітня 2023 р., протокол № 10.

Рецензенти: КЛИМЕНКО Олена, доктор соціологічних наук, професор, старший науковий співробітник відділу соціальної експертизи Інституту соціології НАН України;
ПРИЙМАК Юлія, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри соціології Запорізького державного університету;
ШУСТ Наталія, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та політології.

ПРИКЛАДНІ СОЦІОЛОГІЧНІ СТУДІЇ / APPLIED SOCIOLOGICAL STUDIES

ПРОГРАМА/ COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Прикладні соціологічні студії» призначена для студентів магістратури ДТЕУ денної форми навчання, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 054 «Соціологія» освітньої програми «Діджитал соціологія».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.
6. Лист погодження програми дисципліни.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою даної дисципліни є формування практичних знань та умінь з розв'язування складних задач і проблем соціології дослідницького та/або інноваційного характеру, обробки й аналізу соціологічної інформації, навичок проектування та проведення соціологічних досліджень, використання сучасних методики діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативних технологій.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у студентів вмій аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології;
- вироблення практичних навичок здійснювання діагностики та інтерпретації соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причин їхнього виникнення та наслідків;
- підвищення рівня застосовування наукових знань, соціологічних та статистичних методів, цифрових технологій, спеціалізованого програмного забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань;
- розуміння особливостей планування наукових досліджень у сфері соціології;
- уміння аналізувати результати соціологічних досліджень, обґрунтовувати висновки.

Предметом вивчення дисципліни є методи збору соціологічної інформації, методологічні аспекти проведення соціологічних досліджень, реалізація емпіричних досліджень, розуміння сучасного соціологічного дискурсу.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ОBOB'ЯЗKОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання

- соціальних проблем та змін, що відбуваються в Україні та світі в цілому;
- закономірностей та особливостей розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач;
- особливостей збирання, аналізу та узагальнення соціальної інформації з використанням соціологічних методів;
- інформаційних та комунікаційних технологій;
- особливостей спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- особливостей різних ролей (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач;
- етичних норм професійної діяльності соціолога;

вміння

- визначати соціальні проблеми та зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому;
- визначати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач;
- застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- генерувати нові ідеї (креативність);
- презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички міжособистісної взаємодії;
- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- працювати у команді, ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач;
- дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога, діяти соціально відповідально та свідомо.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Прикладні соціологічні студії», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

✓ Діджитал соціологія (ОС магістр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	1-10
ЗК02.	Здатність працювати автономно.	
ЗК03.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	2-10
ЗК04.	Здатність працювати в міжнародному контексті.	1-10
ЗК05.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	
ЗК06.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	1-10
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності за освітньою програмою</i>		
СК01.	Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.	1, 4, 6, 8-10
СК02.	Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.	1-10
СК03.	Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію.	1-10
СК04.	Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.	1-10
СК05.	Здатність обговорювати результати соціологічних досліджень та проектів українською та іноземною мовами.	1-10
СК06.	Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.	1-10
СК07.	Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми. <i>Здійснювати їх ефективний менеджмент.</i>	1-10
СК08.	Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.	4, 5, 8, 10
СК09.	<i>Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні та технологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.</i>	1-10
СК10.	<i>Здатність критично осмислювати вплив цифрових технологій на суспільні зміни</i>	1-10

СК11.	<i>Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту й відповідні знання у професійній діяльності.</i>	1, 2, 3, 6, 7
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР01	Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.	1, 2, 7
ПР02	Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.	4, 5, 6, 7, 8, 10
ПР04	Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.	1-10
ПР05	Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, базах даних та інших джерелах.	1-10
ПР07	Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.	1-10
ПР08	Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	1-10
ПР09	Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.	1-10
ПР10	<i>Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для ефективного вирішення спеціалізованих задач професійної діяльності.</i>	1-10
ПР11	<i>Адаптуватися в умовах часткої зміни технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат.</i>	1, 2, 3, 6, 7
ПР12	<i>Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.</i>	1-10

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Соціологічна інформація. Методологічні принципи аналізу соціологічних даних

Поняття соціологічної інформації. Документовані відомості про ставлення до окремих осіб, подій, явищ, процесів, фактів тощо. Правовий режим соціологічної інформації. Інформація як товар. Дослідницькі та методологічні стратегії в соціології. Основні стратегії в соціології. Стратегія наукового пошуку. Комплексні стратегії соціологічного дослідження. Кількісні і якісні стратегії соціологічного дослідження: порівняльна характеристика. Основні онтологічні орієнтації в соціології (соціологічний реалізм та номіналізм). Основні методологічні схеми в соціології. Роль метода в соціологічному пізнанні. Проблема вибору дослідницької стратегії. Методи соціологічного дослідження: загальна характеристика, теоретичні і загальнонаукові методи.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 7-15; 21-23; 33-35], 2 [с. 7-62], 3 [с. 6-15], 5 [с. 7-12].

Додатковий: 4 [с. 32-39], 5 [с. 5-14], 6 [с. 47-51], 11 [с. 50-53], 14 [с. 451-454].
19 [с. 14-18], 22 [с. 309-312], 26

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 2. Методи збору даних. Якісні та кількісні методи аналізу даних

Витоки якісних досліджень в соціології. Суть якісної стратегії соціологічних досліджень. Підходи до класифікації та сучасні види якісних досліджень. Дизайн дослідження: основні елементи та принципи підготовки. Аналіз документів у якісних дослідженнях. Якісний аналіз документів, доцільність використання, методика проведення. Візуальний аналіз як метод якісної стратегії соціологічних досліджень. Сучасні дослідження з використанням якісного аналізу документів. Інтерв'ю в якісних дослідженнях. Фокус-групові інтерв'ю. Глибинні напівструктуровані інтерв'ю. Вільні інтерв'ю. Case-study як метод і як стратегія якісного дослідження. Особливості стратегії case-study. Доцільність і можливості використання. Методика застосування case-study в соціологічному дослідженні. Особливості обробки якісної інформації. Кількісні методи аналізу даних. Можливості аналізу даних кількісних досліджень. Тріангуляція методів. Підсумкова робота (звіт за результатами проекту). Основні способи соціального прогнозування. Екстраполяція. Прогностичне моделювання. Експертиза. Експертна група. Процедура соціальної експертизи го дослідження.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 35-122], 2 [с. 66-97], 3 [с. 16-26], 5 [с. 12-18; 41-44]

Додатковий: 5 [с. 16-49], 19 [с. 14-18], 23 [с. 7-59], 25 [с. 9-376], 26 30

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 3. Методологія прикладних соціальних досліджень

Методологія порівняльних соціальних досліджень. Методики: вимірювання та інтеграція даних, апробації та валідація. Пошук варіацій методики, пошук даних для аналізу. Опрацювання даних соціальних проєктів, пошук дослідницьких проєктів з теми. Інтерпретація результатів вимірювання соціальних показників. Презентація результату конкретного дослідження з вивчення сфери життєдіяльності, у т.ч. із застосуванням методик і/або даних локальних та міжнародних проєктів. Підготовка публікацій за результатами прикладного соціального.

Методологічна і методична цілісність соціологічного дослідження. Вплив методології на дослідницький процес. Типи соціологічного дослідження в класичній парадигмі; мета як критерій виділення типів соціологічного дослідження. Фундаментальні, квазіфундаментальні та прикладні дослідження; типи соціологічного дослідження в якісній парадигмі. Характер дослідницької практики як критерій виділення типів. Етнографічні дослідження. «Кейс-стаді», «Grounded theory» (обґрунтована теорія), «Усна історія», «Історія життя» як типи якісного соціологічного дослідження.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 16-21; 23-27], 3 [с. 30-35], 4 [с. 7-26], 5 [с. 19-22]

Додатковий: 1, 2 [с. 64-69], 5 [с. 52-58], 15 [с. 151-154], 19 [с. 14-18], 21 [с. 170-172], 23 [с. 7-59], 25 [с. 9-376], 26, 28 [с. 67-88], 34

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 4. Інструментарій соціологічного дослідження

Загальні вимоги та типові помилки при складанні програми й інструментарію соціологічного дослідження. Етапи та процедури складання програми соціологічного дослідження, методологічні, методичні та організаційно-процедурні проблеми, які вирішує дослідник при підготовці програми дослідження. Вимоги до підготовки програми дослідження. Типові помилки при підготовці програми соціологічного дослідження. Основні правила конструювання соціологічного інструментарію та основні вимоги та помилки формулювань в анкеті.

Інструментарій соціологічного дослідження. Вимоги до соціологічного інструментарію. Етапи підготовки інструментарію. Анкета як різновид інструментарію соціологічного дослідження: її функції, компоненти та композиція. Правила проектування анкет. Вимоги до визначення послідовності питань анкети. Необхідні дії при конструюванні інструментарію. Типові помилки проектування інструментарію. Рекомендації до розробки, дизайну і оформлення. Методичні поради до проведення пілотажу. Загальні цілі "пілотажу" питань. Зовнішні ознаки помилок, допущених при конструюванні питань опитувальника.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3 [с. 16-25], 5 [с. 23-40]

Додатковий: 7 [с. 12-20], 8. [с. 109-114], 10 [с. 9-412], 16 [с. 53-94], 22 [с. 309-312], 23 [с. 7-59], 24 [с. 9-122], 25 [с. 9-376], 32 [с. 650-663]

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 5. Статистичні методи аналізу соціологічних даних.

Кореляційний аналіз та аналіз двовимірних розподілів. Довірчий інтервал. Довірчий інтервал: сутність та приклади застосування довірчих інтервалів в соціологічному дослідженні

Факторний аналіз. Сутність факторного аналізу; різновиди факторного аналізу; задачі, що розв'язуються із застосуванням факторного аналізу

Кластерний аналіз. Сутність кластерного аналізу; різновиди кластерного аналізу; задачі, що розв'язуються за допомогою кластерного аналізу

Регресійний аналіз Сутність регресійного аналізу; різновиди регресійного аналізу; задачі, що розв'язуються за допомогою регресійного аналізу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3 [с. 42-60]

Додатковий: 1, 7 [с. 12-20], 8 [с. 109-114], 10 [с. 9-412], 15 [с. 151-154], 16 [с. 53-94], 19 [с. 7-13; 34-69], 24 [с. 9-122], 25 [с. 9-376], 27 [с. 486-499], 28 [с. 67-88], 32 [с. 650-663], 34

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 6. Моніторингові дослідження соціальних проблем.

Моніторингові дослідження соціальних проблем в Україні: проекти та результати. Глобальний вимір соціальних проблем. Соціальні проблеми українського суспільства в соціологічному вимірюванні. Представлення соціальних проблем українського суспільства в ЗМІ. Соціологічні дані щодо соціальних проблем у ЗМІ: представлення, маніпулювання, моральні паніки. Соціологічні дослідження проблем бідності, розшарування, безробіття, бездомності. Соціологічні дослідження війни (АТСДОСС, ВПО, гібридна війна, інформаційна війна). Соціологічні дослідження проблем корупції. Соціологічні дослідження гендерних нерівностей. Соціологічні дослідження проблем релігійності, (не)толерантності, радикалізму та релігійного фундаменталізму. Соціологічні дослідження проблем міграції в сучасній Європі та Україні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3 [с. 26-29]

Додатковий: 2 [с. 64-69], 4 [с. 32-39], 17 [с. 9-57], 19 [с. 7-13; 34-69], 22 [с. 309-312], 25 [с. 9-376], 28 [с. 67-88]

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 7. Обробка і інтерпретація даних

Методи обробки і аналізу даних. Перевірка статистичних гіпотез. Мережевий аналіз. Дискурс-аналіз. Вторинний аналіз даних. Інтелектуальний аналіз даних. Соціологічна діагностика. Види математичного аналізу: каузальний, типологічний, факторний, кластерний, дисперсійний, кореляційний, регресійний, багатовимірний аналіз.

Вимірювання в соціології. Теорія вимірювань. Шкали і види шкал. Психологічні тести. Ранжирування. Показники. Індикатори. Індекси. Змінні. Одномірні ознаки.

Критерії якості соціологічних даних. Науковість. Валідність. Надійність. Релевантність. Стійкість. Репрезентативність. Триангуляція. Методичний експеримент.

Узагальнення і інтерпретація даних. Підготовка звіту. Загальні вимоги. Матриця даних. Статистичні групування. Опис і пояснення. Візуалізація даних (таблиця, малюнок, схема, діаграма, графік, фотографія). Соціальний тип. Моделювання. Інформаційні технології. Коефіцієнти. Звіт соціологічного дослідження. Бази даних. Архіви даних.

Особливості проведення соціологічних досліджень в різних галузях суспільного життя. Особливості проведення соціологічних досліджень в сфері економіки, в політичній сфері, в культурі, освіті, в ЗМІ, в маркетингу, в сфері етно-соціальних відносин, при вивченні громадської думки, в сфері міжнародних відносин, при вивченні сім'ї, дитинства, в сфері управління.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3 [с. 36-41]

Додатковий: 12 [с. 19-434], 13 [с. 7-16], 20 [с. 10-35]

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 8. Підходи до аналізу нечислових даних у соціології

Чотири базових теоретичних підходи (М.Фельдман): етнометодологія, семіотика, драматургія та реконструкція. Етнометодологія. Фокус на практиках відтворення та порушення норм, ніж на нормах, як таких (means vs. meanings). Значення норм є часто більш усвідомленим, ніж значення різного ступеня відхилень від них. Семіотика. Три техніки. Семіотична кластеризація (наприклад, особисте-інституційне). Семіотичні ланцюги (увага до протилежностей). Семіотичний квадрат (дозволено, заборонене, не дозволене, не заборонене). Драматургія. Сцена, дія, агент, агентність, мета (Burke, 1969), ролі (Goffman, 1959). Деконструкція. Ієрархія домінування у мові та паузах. Множинні значення, домінуюча та альтернативні "ідеології", владні відносини.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3 [с. 60-66]

Додатковий: 10 [с. 9-412], 18, 19 [с. 7-13; 22-32], 32 [с. 650-663]

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 9. Асоціативні методики в емпіричних соціологічних дослідженнях.

Загальний огляд асоціативних методик як емпіричної соціологічної рефлексії. Експериментальне вивчення в соціології. Теоретичні основи: обґрунтування застосування асоціації в працях Г.Спенсера. Вільний асоціативний експеримент: загальна характеристика, шляхи застосування методики. Спрямований асоціативний експеримент: загальна характеристика, шляхи застосування методики. Дослідження асоціативних норм: загальна характеристика, шляхи застосування методики. Асоціативні дослідження прецедентних феноменів: загальна характеристика, шляхи застосування методики. Вільний асоціативний експеримент: соціологічні витoki та можливості застосування в сучасному емпіричному дослідженні. Вільний асоціативний експеримент: прийоми та техніки застосування методики. Методика обробки отриманих даних в емпіричному дослідженні з використанням ВАЕ. Числові характеристики асоціативного експерименту. Підходи до розрахунку репрезентативності отриманих в дослідженні даних. Контрактивний опис асоціативних полів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3 [с. 66-74], 5 [с. 19-23]

Додатковий: 3 [с. 99-103], 10 [с. 9-412], 15 [151-154], 19 [с. 14-19], 33 [с. 500-514]

Інтернет-ресурси: 1-10

Тема 10. Презентації емпіричної частини магістерських дипломних робіт.

Презентація відповідно до раніше обумовленої структури: 1) концептуальні аспекти (тема, мета, завдання, гіпотези); 2) методичні аспекти (методи збору даних, емпірична база, методи аналізу даних); 3) застосування одного із розглянутих в межах курсу програмних продуктів у аналізі отриманих емпіричних даних

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 28-30], 5 [с. 74-84]

Додатковий: 1, 7 [с. 12-20], 9, 10 [с. 9-412], 24 [с. 9-122], 25 [с. 9-376], 28 [с. 67-88], 29 [с. 902-914], 30, 31 [с. 474-485], 32 [650-663], 34

Інтернет-ресурси: 1-10

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Варга Н.І., Рюль В.О. Методологія соціологічних досліджень: навчально-методичні рекомендації (для здобувачів вищої галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 054 «Соціологія»). [Ужгород. нац. ун-т; фт суп. наук; кафедра соціології та соціальної роботи). Ужгород, 2022. 44 с.
2. Кислова О. М., Кузіна, І. І. (2020). Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації. Харків: Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/16069>
3. Паянок, Т. М., Задорожня, Т. М. (2020). Статистичний аналіз даних : навчальний посібник. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України. 2020, 312 с.
4. Сальнікова С. Вибірка у соціологічному дослідженні: підручник. Луцьк: ВежаДрук, 2021. 252 с.

Додатковий

1. Батаєва К. Контент-аналіз телереклами. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. С.253-286.
2. Борисова Ю.В. Методологія та методи соціальних досліджень: навчальний посібник. Київ: ДЦССМ; 2003. 216 с.
3. Горбачик А.П., Сальнікова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: навчально методичний посібник. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. Нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008, 164 с.
4. Горбачик О. Комп'ютерна обробка текстів у якісних та кількісних соціологічних дослідженнях. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2006. № 1. С. 124-133.
5. Донченко В.С., Сидоров М.В. Теорія ймовірностей та математична статистика для соціальних наук. Київ: ВПЦ КНУ імені Тараса Шевченка, 2015. 400 с.
6. Літнарівч Р.М. Побудова і дослідження математичної моделі за джерелами експериментальних даних методами регресійного аналізу: навчальний посібник, МЕНУ, Рівне, 2011. 140 с.
7. Мазурик О., Єрескова Т., Никифорова Н. Методологія та методи соціологічних досліджень. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 232 с.
8. Методичні рекомендації до виконання наукових робіт (для студентів спеціальності 054 «Соціологія») / Упоряд.: А.М. Попович, О.С. Повідайчик, О.П. Бартош, К.Я. Новосад, О.В. Кацьора. Ужгород: УжНУ, 2022. 41 с.
9. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. К.: Наукова думка, 1995. 145 с.
10. Паніотто В., Харченко Н., Методи опитування: Підручник. К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2017.

11. Паніотто В.І. Методичні особливості проведення екзит-полів/ В.І. Паніотто, Н.М. Харченко. Соціологія політики: підручник у 2-х частинах. К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2011. Т.2, Ч.2. С. 283-301.
12. Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. К.: Вид. дім «КМ Академія».
13. Пилипенко В.С. Предмет дослідження. Соціологічна енциклопедія. К.: Академвидав, 2009. С.300. Прибиткова І. Статистичний аналіз та вимірювання в соціологічних дослідженнях. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2012. №3. С. 99-114.
14. Сальнікова С. А. Організація та методи вибіркового дослідження. Соціологія: тестові завдання. Луцьк : Вежа-Друк, 2013. 34 с.
15. Сальнікова С.А. Конструювання змісту, особливостей та рівнів вимірювання релігійності (за даними емпіричного соціологічного дослідження). Український соціум. С. 108-119.
16. Стукало С. Якість роботи опитувальної мережі: до постановки проблеми. Загальна соціологія. Хрестоматія / за ред. проф. В. Г. Городяненка. Д.: Вид-во ДНУ, 2006. С. 502-509.
17. Сучасні методи збору і аналізу даних у соціології. Матеріали VI Міжнародних соціологічних читань пам'яті Н.В. Паніної / за наук. ред. Є.І. Головахи та Т.Я. Любивої. К.: Ін-т соціології НАН України, 2013. 140 с.
18. Черняк О.І. Техніка вибіркового дослідження.. К.: МІВВЦ, 2001. 248 с.
19. Як провести соціологічне дослідження: методичні рекомендації. Упоряд. та заг. ред. О.М. Балакіревої та О.О. Яременка. К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді. 2004. 264 с.
20. Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник / За ред.. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. С. 209-227, 248-270.
21. Яковлев М.В., Дубас М.О. Цифрова соціологія та постінформаційне суспільство: методологічні виклики й дослідницькі перспективи / М.В. Яковлев, М.О. Дубас. Габітус, 2023. №55. С. 33-38.
22. Amrhein, V., Trafimow, D., & Greenland, S. (2019). Inferential Statistics as Descriptive Statistics: There Is No Replication Crisis if We Don't Expect Replication. *The American Statistician*. Vol. 73.
- Jakobsen, T. G., & Mehmetoglu, M. (2022). *Applied statistics using Stata: a guide for the social sciences*. Sage Publications Ltd.
23. Krieg Eric J. *Statistical and Data Analysis for Social Science*. London: PEARSON, 2014, 398 с.
24. Meeker, W. Q., Escobar, L. A., & Pascual, F. G. (2022). *Statistical methods for reliability data*. John Wiley & Sons.
25. World Bank. (2019). *Human Capital Project*. Washington, DC: World Bank. Available at: <https://www.worldbank.org/en/publication/human-capital>

Інтернет-ресурси

1. Довідково-інформаційний портал Sociosite: www.sociosite.net
2. Science Information Gateway (SOCIG): www.sosig.ak.uk

3. Liens Socio: <http://www.liens-socio.org>
4. Socioland: www.sozioland.de
5. Каталог програмного забезпечення і баз даних для соціологів: http://www.stat.washington.edu/raftery/Research/Soc/soc_software.html
6. Міжнародна база даних ЮНЕСКО з соціальних наук (інституції, персоналії) DARE: www.databases.unesco.org/dare/form.shtml
7. Бази даних наукової періодики і книг: www.jstor.org; www.proquestdirect.com; www.ebsco.com
8. Бази даних з досліджень молоді: <http://www.ESPAD.org>; <http://www.HBSC.org>
9. Архів Європейського соціального дослідження: <http://ESS.nsd.uib.no>
10. Інститут соціології Національна академія наук України URL: <https://i-soc.com.ua/>

* Курсивом визначено джерела та літературу, яка наявна в бібліотеці ДТЕУ.